

Tillstånd

Svenska Kraftnät
registrator@svk.se

2025-01-30

Nätkoncession för linje

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) beslutar följande.

- 1 Svenska kraftnät (202100-4284) meddelas nätkoncession för linje för en 420 kV (konstruktionsspänning) luftledning från Mehedeby till Jälla, i den sträckning som framgår av bifogad karta, bilaga 1. Nätkoncessionen gäller tills vidare. Ledningen får anläggningsnummer 11624, markerad med blå linje i bifogad karta.
- 2 Svenska kraftnät (202100-4284) meddelas nätkoncession för linje för en 420 kV (konstruktionsspänning) luftledning från Mehedeby till Jälla, i den sträckning som framgår av bifogad karta, bilaga 1. Nätkoncessionen gäller tills vidare. Ledningen får anläggningsnummer 11625, markerad med röd linje i bifogad karta.
- 3 Svenska kraftnät ska anmäla till Ei när ledningarna under beslutspunkterna 1 och 2 har tagits i drift.
- 4 Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken.

Nätkoncessionerna förenas med följande villkor.

- 1 Verksamheten ska utöver vad som anges i detta beslut bedrivas i huvudsak i enlighet med vad Svenska kraftnät har angett i ansökan med bilagor och i övrigt åtagit sig i ärendet.
- 2 Svenska kraftnät är oförhindrad att i framtiden använda andra metoder vid reparation och underhåll än vad som följer av villkorspunkt 1 ovan, så länge metoderna inte medför större negativ påverkan på människors hälsa eller miljön.

2023-103889-0089

1 Ansökan

Svenska kraftnät har ansökt om nätkoncession för linje för två 420 kV luftledningar från Mehedeby till Jälla i Tierps och Uppsala kommuner, Uppsala län. Svenska kraftnät har begärt att nätkoncessionen ska gälla tills vidare.

Av ansökan framgår att ledningen är en del av det så kallade Uppsalapaketet som ingår i Svenska kraftnäts investeringsprojekt NordSyd. I Uppsalapaketet ingår aktuell ledning mellan Mehedeby till Jälla men även sträckorna Jälla till Plenninge, Plenninge till Odensala och Bredåker till Jälla. Dessa sträckor hanteras separata av Ei i ärenden 2023-104045, 2023-104046 och 2023-104047. Dessutom ingår återkallelser, ändringar och förlängningar av befintliga ledningar. Syftet med projektet NordSyd är att ersätta och kapacitetshöja de delar av transmissionsnätet som närmar sig slutet av sin livslängd. Den i ärendet aktuella ledningen är därför en viktig del i energiomställningen och en förutsättning för ökad överföringskapacitet i Sverige.

Ledningarna som blir cirka 65 km långa, ska konstrueras för 420 kV med en nominell spänning om 400 kV. Cirka 40 km av ledningarna byggs i befintliga 245 kV ledningars ledningsgata, som ska rivas och ersättas av de nya ledningarna. Ledningarna uppförs främst med parallellbyggda portalstolpar eller lågbyggda, sambyggda portalstolpar. Även parallellbyggda kompaktstolpar kommer användas vid vissa passager. Stolparna blir mellan ca 14-45 meter höga, med en spannlängd om cirka 300 meter, och bredden på ledningsgatan blir cirka 70-90 meter. Ledningen ansluter i Mehedeby till en befintlig ledning, och i Jälla till en station.

Ledningarna ska ersätta två olika 245 kV ledningar från Untra till Bredåker som omfattas av nätkoncession för linje med anläggningsnummer 8100BX och anläggningsnummer 10564. Frågan om återkallelse av tillstånd och fastställelse av återställningsåtgärder handläggs i ärende med ärendenummer 2023-103913.

Av ansökan framgår att Svenska kraftnät har genomfört en myndighetsdialog våren 2021, avgränsningssamråd våren 2022 och därefter kompletterande samråd innan slutlig ansökt sträckning fastställdes. Svenska kraftnät har till sin ansökan bifogat bland annat miljökonsekvensbeskrivning, samrådsredogörelse, naturvärdesinventering och artskyddsutredning. Vidare har Svenska kraftnät bedömt att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Blå ledningslinje i karta bilaga 1 får anläggningsnummer 11624 och röd ledningslinje får anläggningsnummer 11625. De båda ledningarna, som planeras uppföras gemensamt, refereras vidare i beslutet tillsammans främst som "ledningen".

2 Bestämmelser som ligger till grund för Ei:s beslut

De bestämmelser som ligger till grund för det här beslutet redovisas i bilaga 2.

3 Ei:s motivering till beslutet

Ei bedömer att Svenska kraftnäts ansökan om nätkoncession för linje för två 420 kV luftledningar från Mehedeby till Jälla i Tierps och Uppsala kommuner, Uppsala län är förenlig med relevanta bestämmelser i ellagen och miljöbalken. Ansökan ska därför godkännas.

Svenska kraftnät har yrkat på att nätkoncessionen ska gälla tills vidare. Det har inte framkommit några skäl att tidsbegränsa nätkoncessionen. Svenska kraftnäts begäran om koncessionstid har därför beviljats.

Svenska kraftnät har i sin ansökan uppgett att ledningen är förenlig med detaljplaner och områdesbestämmelser. Tierp och Uppsala kommuner har i samband med Ei:s remissförfarande bekräftat att ledningen är i linje med kommunens detaljplaner och områdesbestämmelser.

Det framgår av ärendet att Svenska kraftnät har genomfört samråd om ledningens lokalisering, omfattning, utformning, de miljöeffekter som åtgärden kan antas medföra samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Samråd har skett med den krets som blir berörda av den aktuella ledningen. Ei bedömer att Svenska kraftnät har påbörjat avgränsningssamrådet i god tid och att det har givits utrymme för ett meningsfullt samråd innan utformningen av miljökonsekvensbeskrivningen och den slutliga tillståndsansökan. Ei anser att miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter som krävs för att identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som ledningen kan antas medföra på människors hälsa och miljön. Ei bedömer därför att samråd har genomförts i tillräcklig omfattning och att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och har legat till grund för Ei:s prövning av ansökan.

3.1 Ledningens påverkan på miljö och omgivning

Nedan följer en sammanfattning av de intresseområden som Ei har bedömt vara relevanta för bedömningen av ansökan.

3.1.1 Ledningens sträckning och tekniska utformning

Ansökan

Svenska kraftnät har utrett ett antal alternativa sträckningar för aktuell ledning. Aktuell sträckning har valts utifrån att den uppfyller syftet med förbindelsen och kan etableras med luftledning för att säkra elkvalitet, tillgänglighet och leveranssäkerhet. De sträckningsjusteringar som har genomförts medför att bland annat intrånget på jord- och skogsmark, utpekade naturvärden och påverkan på landskapsbild kan minimeras och magnetfält över 0,4 mikrotiesla för bostäder kunnat undvikas. Enligt Svenska kraftnät kan ledningen etableras utan påverkan på försvarsintressen, riksintresse för väg och järnväg samt med begränsad påverkan på berörda intresseområden och naturresurser i jämförelse med andra lokaliseringsalternativ. Ledningen följer till stora delar befintlig ledningsgata och E4:an vilket minimerar behovet av nytt markintrång och nya barriäreffekter i opåverkade natur- och kulturmiljöer.

Vidare har Svenska kraftnät uppgett att alternativ till ledningens tekniska utformning har utretts och att luftledning är det mest lämpliga alternativet ur ett tekniskt och ekonomiskt perspektiv. Kostnaderna för markkabel är väsentligt högre än kostnaderna för luftledning. Markkabel används av Svenska kraftnät enbart där det är fysiskt eller juridiskt omöjligt att anlägga en luftledning. Detta med anledning av att markkabel ger bland annat sämre stabilitet, flexibilitet och elkvalitet.

Yttranden och bemötande

Flera fastighetsägare har motsatt sig ledningen. Fastighetsägare och även organisationer har haft synpunkter på teknikvalet och föredrar markkabel samt framför bland annat olika önskemål om justering av sträckning och stolptyp eller placering av stolpar. Länsstyrelsen i Uppsala län uppger att Svenska kraftnät valt att gå vidare med det sträckningsalternativ som länsstyrelsen förordat.

Svenska kraftnät bemöter yttrandena bland annat med att en ansökan om nätkoncession för linje avser en huvudsaklig sträckning. Stolpplaceringar redogörs eller prövas inte av Ei i koncessionsansökan och hanteras i sådana fall i en separat dialog med berörda fastighetsägare. Svenska kraftnät har även delvis kommenterat

fastighetsägares förslag om alternativa sträckningar och stolpval. Gällande fastigheternas ekonomiska värde skriver Svenska kraftnät att de gör en utredning i ett senare skede när en slutgiltig sträckning med stolpplacering är framtagen och prövas inte av Ei. Avgränsningen att inte utreda markkabel eller ta fram specifika kostnadsjämförelser för markkabel för ledningen görs på grund av att det enligt Svenska kraftnät finns framkomlighet för luftledningen, och att de miljöeffekter som uppstår efter vidtagna skyddsåtgärder inte bedöms bli så stora att de betydligt påverkar människors hälsa och miljön. Den bästa möjliga tekniken måste i första hand värderas utifrån hur en trygg och säker elförsörjning uppnås och då är luftledning det klart bästa alternativet enligt Svenska kraftnät.

Ei:s bedömning

Ei behöver ta ställning till om ledningens val av plats är lämplig enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken. Enligt lokaliseringsprincipen ska en verksamhet placeras på en plats där den kan utföras med så liten påverkan och olägenhet för miljön och människors hälsa som möjligt. Påverkan ska också minimeras vid val av den tekniska utformningen av verksamheten. Av alternativredovisningen framgår att den valda sträckningen, som Svenska kraftnät slutligen kommit att ansöka om nätkoncession för, medför minst påverkan med hänsyn till enskilda intressen och till miljön. Ei kan inte finna att de aktuella olägenheterna på något avgörande sätt skulle avvika från vad som normalt gäller vid byggande av luftledningar för starkström i områden med motsvarande förutsättningar (jfr. Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätts resonemang i mål nr M 7436-22). Ei bedömer att Svenska kraftnät har vidtagit tillräckliga åtgärder för att hitta den lämpligaste lokaliseringen. Ei bedömer vidare att den valda sträckningens lokalisering är väl avvägd och lämplig med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Enligt miljöbalken ska bästa möjliga teknik användas. För att en nätkoncession ska kunna beviljas behöver utförandet vara lämpligt för den specifika ledningen. Ei anser att Svenska kraftnät i tillräcklig utsträckning har motiverat varför en luftledning är det lämpligaste teknikvalet för de ledningar ansökan avser. Ei bedömer därför att luftledning är den bästa möjliga tekniken i det aktuella fallet och att Svenska kraftnäts val av teknik uppfyller de allmänna hänsynskrav som ställs i 2 kap. miljöbalken. Intrången i berörda intresseområden är inte av sådan grad att ett annat, mer kostsamt och driftsäkerhetsmässigt sämre, teknikval är rimligt att kräva.

3.1.2 Landskapsbild

Ansökan

Ledningen berör enligt Svenska kraftnät bland annat slutna skogsområden och öppna slättlandskap med visuella värden. Ledningen har så långt det varit möjligt lokaliserats längs befintlig infrastruktur och ersätter till viss del befintliga ledningar som varit en del av landskapet under en längre tid. Byggandet, och rivning av befintliga ledningar kommer ha en visuell påverkan på landskapsbilden framför allt där ledningen sträcker sig genom öppna jordbruksmarker. Raseringen av två befintliga ledningar kommer, på de ställen där inte den nya uppförs i stället, medföra positiva effekter för den visuella upplevelsen av landskapet. Ledningen blir, jämfört med de befintliga, något högre och bredare samt med tätare stolplacering, främst parallellbyggda portalstolpar.

Vid Storvreta passerar ledningen inom område för landskapsbildsskydd för Fyrisåns dalgång. Ledningsdragning som innebär en väsentlig ändring av ett angivet landskapsbildsskydd kräver tillstånd från länsstyrelsen. Området vid Fyrisån har ett mycket högt visuellt värde som ska bevaras. Passagen är kantad av vegetation och påverkan på Fyrisåns dalgång blir enligt Svenska kraftnät måttlig då ledningarna vid passagen ersätter en befintlig ledning. Påverkan mildras även genom lokalisering med lågbyggda stolpar längs mindre skogsområden. Svenska kraftnät avser att söka tillstånd hos Länsstyrelsen i Uppsala län för passage genom området med landskapsbildsskydd.

Svenska kraftnät uppger att där ledningen korsar väg E4 kommer ledningen markeras med röd och vita flygvarningsklot, och längs passage vid Tämnarån kommer fågelavvisare monteras på ledningen, vilket kommer öka synligheten av ledningen vid de aktuella platserna. Enligt Svenska kraftnät blir den sammantagna påverkan på landskapsbilden måttlig.

Ei:s bedömning

Ei kan konstatera att ledningen får en påverkan landskapsbilden eftersom den delvis går igenom ett öppet landskap och kommer således att bli synlig. Luftledningens stolpar, linor och andra anläggningsdelar blir ett inslag i landskapet. Ledningen placeras dock mestadels parallellt med redan befintlig infrastruktur eller ersätter en befintlig luftledning vilket innebär att området redan idag är påverkat. Att två luftledningar kan raseras och ersättas med den nya ledningen innebär ett mindre intrång i landskapsbilden än om den aktuella ledningen tog helt ny mark i anspråk, och även att vissa områden där befintlig

ledning raseras får mindre påverkan. Ledningen berör ett område med landskapsbildskydd.

Även om upplevelsen vid enskilda fastigheter kan uppfattas som stor och viss påverkan uppstår där ledningen blir mer synlig i landskapet, bedömer Ei att ledningen inte kan anses påverka områdets visuella karaktär på ett sådant sätt att nätkoncession inte kan beviljas.

3.1.3 Magnetfält och människors hälsa

Ansökan

Svenska kraftnät beskriver att magnetfältberäkningar visar att det, beroende på stolptyp, krävs ett avstånd på cirka 60–85 meter från centrum av de båda ledningarna för att understiga ett magnetfältsvärde på 0,4 mikrotlesla. Vid vinkelstolpar är avståndet 120 meter. De redovisade magnetfältsvärdena baseras på prognoser av årsmedelströmlaster enligt "Färdplan mixat 2035" från Svenska kraftnäts långsiktiga marknadsanalys 2021.

Inom 250 meter från ledningen finns cirka 180 bostadshus. De närmaste belägna bostadshusen är 62, respektive 74 meter från närmaste lednings mitt. Inga skolor eller förskolor är belägna i ledningens närområde.

Svenska kraftnät uppger att ledningarnas fasföljd planeras vara optimerad avseende elektriska och magnetiska fält vilket innebär att magnetfälten från ledningarna motverkar varandra. Ledningarna arrangeras med fasföljden "halv spegling" men en särskild anpassning med "full spegling" har gjorts norr om Storstreta fram till Jälla station. För att reducera magnetfältet vid de två närmsta bostadshusen med trång boendemiljöpassage kommer kompaktstolpar med anpassad faskonfiguration att användas.

Svenska kraftnät har i sin ansökan angett att de genom att uppföra ledningen med magnetsfältreducerande åtgärder kan undvika magnetfältspåverkan över 0,4 mikrotlesla.

Yttranden och bemötande

Remissynpunkter som har kommit in från flera berörda fastighetsägare påvisar oro över det magnetfält som luftledningen nära deras bostadshus ger upphov till och eventuell påverkan på människors hälsa samt djur. LRF och fastighetsägare anför även att maximal strömlast bör användas vid beräkningen av magnetfältet och en

farhåga finns att de faktiska magnetfälten kommer bli betydligt högre vid framtida drift och efter eventuell kapacitetshöjning.

Svenska kraftnät vidhåller i sitt bemötande att genom anpassningar av stolpar och fasföljd beräknas inga magnetfält över 0,4 mikrot Tesla att uppstå vid bostäder, förskolor eller grundskolor längs ledningarna. Vidare åtgärder för att ytterligare begränsa magnetfältet är enligt Svenska kraftnät därmed inte nödvändiga. De strömberäkningar som ligger till grund för magnetfältberäkningar baseras på årsmedelströmmar som i sin tur bygger på scenarier för kraftsystemets framtida utveckling. Svenska kraftnät uppger att de inte kan dimensionera ledningar efter medelströmmen, utan dimensionerar ledningar utifrån topp effekt och driftsäkerhet. Sett över ett kalenderår kommer strömmen att vara både högre och lägre än årsmedelströmmen. Ifall maximal strömlast skulle användas i stället för årsmedelvärde för att utvärdera påverkan från långsiktig exponering av magnetfält skulle det medföra en överskattning av påverkan eftersom ett sådant scenario inte är realistiskt. Genom att uppfylla de krav som ställs i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens allmänna råd anser Svenska kraftnät inte att det elektriska fältet från ledningen vid passage av hagar med betande djur motiverar vidare skyddsåtgärder.

Ei:s bedömning

Ei konstaterar att det finns bostäder som riskerar magnetfältsvärden över 0,4 mikrot Tesla utmed ledningen om magnetfältreducerande åtgärder inte vidtas. Svenska kraftnät har anpassat stolpplacering och åtagit sig åtgärder med anpassad fasföljd för att reducera magnetfältet. Ei bedömer att åtgärden är proportionerlig och tillräcklig då de magnetfältssänkande åtgärder som Svenska kraftnät åtagit sig visar att magnetfältsnivån understiger 0,4 mikrot Tesla även vid de närmaste bostadshusen.

Ei bedömer därmed att ledningen inte har en negativ påverkan på människors hälsa eftersom den eventuella exponeringen från magnetfältet vid bostadsbyggnader eller skolor är så låg att den inte kan anses utgöra en olägenhet för människor, och påverkan av magnetfält är därför inte av sådan grad att nätkoncession inte kan beviljas.

Gällande fastighetsägares farhågor om högre magnetfält i framtiden betonar Ei att Svenska kraftnät är bundna till att hålla magnetfältsnivån (årsmedelvärde) under i ansökan angivna värden genom det så kallade allmänna villkoret i detta beslut. Ei anser att det är årsmedelströmmar som är relevant att förhålla sig till då det

framför allt är långtidsexponeringen som skulle kunna vara skadlig för hälsan, och att forskningen inte uppvisar stöd för att anta att magnetfältsnivåer understigande 0,4 mikrottesla skulle kunna medföra någon risk för människors hälsa.

3.1.4 Jordbruk och skogsbruk

Ansökan

De skog- och jordbruksmarker som passeras längs ledningen är, enligt Svenska kraftnät, sedan tidigare påverkade och uppbrutna av annan infrastruktur såsom luftledningar, järnväg och vägar. Ledningen följer till stor del befintliga ledningsgator och annan infrastruktur vilket innebär att endast mindre markområden kommer att behöva tas i anspråk för breddning av- eller för ny ledningsgata. I de områden där befintlig kraftledning ska rivas och ledningen förläggs längs en annan sträcka kan marken återgå till att nyttjas av markägarna. Där ledningen går genom skogsmark kommer träd behöva avverkas. Påverkan på jordbruksmark begränsas främst till ytorna närmast stolparna vilket innebär att jordbruksverksamheten kan fortgå på övriga ytor under luftledningen.

Under byggskedet kommer lokala störningar i form av avverkning av skog, schaktarbeten och uppställningsplatser för maskiner och material att ske. Påverkan är begränsad i tid och omfattning, men kan innebära hinder för brukandet av berörda markområden. För att minimera påverkan på jordbruksmarker eftersträvar Svenska kraftnät en god samverkan med berörda skogs- och lantbrukare. För att undvika omfattande lokala packningsskador i känsliga områden kan val av säsong när arbetet genomförs göras och befintliga vägar användas i så stor utsträckning som möjligt.

Vid planerade underhållsåtgärder på ledningen kommer arbetet att anpassas så att påverkan på markerna minimeras. Trots det kan tillfälliga lokala skador uppkomma i skogs- eller på åkermark. Tillfälliga skador i byggskedet eller i samband med underhållsåtgärder ska snarast åtgärdas eller värderas och ersättas av Svenska kraftnät.

Yttranden och bemötande

Skogsstyrelsen framför bland annat i sitt remissyttrande att om ett biotopskyddsområde berörs ska dispens sökas hos dem. Flera fastighetsägare har motsatt sig att ledningen ska dras genom deras skogs- eller jordbruksmark och har angett förslag om markkabel eller önskemål om justering av sträckningen eller stolpplacering för att minska påverkan på nyttjandet av marken.

Svenska kraftnät har bemött yttranden med att en viss påverkan på jord- och skogsbruket är ofrånkomlig och en annan ledningssträckning bedöms inte kunna medföra ett mindre intrång eller mindre påverkan på befintliga värden. Ledningen ska ersätta två befintliga 245 kV-ledningar som kommer att rivs i samband med etableringen. Att nyttja och bredda de befintliga ledningarna minskar det totala behovet av nytt markanspråk och medför även att mark kommer att kunna användas när de två befintliga ledningarna rivs.

Ei:s bedömning

Ei konstaterar att ledningen innebär ett intrång i jordbruket genom att produktiv mark undantas från brukande och genom att ledningens stolpar kan utgöra odlingshinder. Ei gör däremot bedömningen att ledningen inte påtagligt försvårar bedrivandet av jordbruk eftersom det fortfarande kommer kunna bedrivas omkring stolparna och under luftledningen. Ei bedömer att de hänsynsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig är tillräckliga.

Av utredningen i ärendet framgår att ledningen även innebär en påverkan på skogsbruket. Enligt miljöbalken ska skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt möjligt skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk. Ei gör bedömningen att skogsbruket inte påtagligt försvåras av ledningen eftersom den inte hindrar skogsbruk från att bedrivas omkring ledningen. Ei bedömer således att ledningen inte påtagligt försvårar ett rationellt skogsbruk. Därmed utgör inte ledningens påverkan på skogsbruket ett hinder mot att bevilja nätkoncession för linje.

3.1.5 Naturmiljö

Ansökan

I samband med naturvärdesinventeringen identifierades och avgränsades 20 naturmiljöer med påtagligt till högsta naturvärde som kan komma att påverkas. Av dessa bedömdes 16 objekt till påtagligt-, tre objekt till högt- och ett objekt till högsta naturvärde. Ledningen passerar sex objekt från ängs- och betesmarksinventeringen och 27 objekt från sumpskogsinventeringen. Även fyra objekt från våtmarksinventeringen berörs och ledningen passerar genom fyra områden som är utpekade i Uppsala läns naturvårdsprogram, samt tre av Skogsstyrelsens nyckelbiotoper. Ledningen berör även strandskyddat område och passerar även ett riksintresse för naturvård samt strax utanför två naturreservat. Två Natura 2000-områden passerar på avstånd och ledningen uppges inte medföra några direkta eller indirekta effekter på Natura 2000-områdenas utpekade naturtyper.

Naturmiljön i området utgörs i huvudsak av miljöer som redan är påverkade av skogsbruk och storskaligt jordbruk. Enligt Svenska kraftnät är intrången som görs i merparten av utpekade naturvärden små och påverkar inte några värdekärnor. Påverkan på naturmiljön vid byggnation är främst störningar genom fysiskt intrång och avverkning. Återställning av marken sker så långt det är möjligt till nära ursprungligt skick. Vid detaljprojektering kommer hänsyn tas till bland annat biotopskyddsområden, strandskyddsområden och eventuella fridlysta arter. Vid stolpplacering och planering av arbetsvägar och jordlina kommer hänsyn, så långt det är möjligt, tas till områdets användning och naturvärden. Skydds- och hänsynsåtgärder kommer vidtas för att minska påverkan på naturvärden under byggfas. Risken för omfattande skador på värdefull naturmiljö är därför låg och med vidtagna hänsyns- och skyddsåtgärder blir konsekvenserna på naturmiljön, enligt Svenska kraftnät, små.

Yttranden och bemötande

Länsstyrelsen i Uppsala län anger i sitt remissyttrande att för att ledningen ska vara förenlig med det generella biotopskyddets syfte anser länsstyrelsen att biotopskyddsobjekt i första hand ska bevaras och skyddas, och i andra hand flyttas eller ersättas med motsvarande livsmiljö i närområdet. Om hela eller delar av biotopskyddsobjekt exploateras anser länsstyrelsen att kompensationsåtgärder ska vidtas. Länsstyrelsen anser att Svenska kraftnät ska redovisa en beskrivning av detta tillvägagångssätt för respektive typ av biotopskyddsobjekt. Länsstyrelsen anser även att redogörelsen som gjorts av strandskyddsområdet behöver utvecklas.

Svenska kraftnät har i sitt bemötande angett att inom sträckan Jälla till Mehedeby har generella biotopskydd av småvatten, åkerholmar, stenmurar och odlingsrösen identifierats. Svenska kraftnät har och kommer i val av stolpplacering samt för arbetsytor och vägar i första hand att undvika lokalisering och påverkan på generella biotopskydd. För att skydda biotopskyddsområden som är belägna inom eller i nära anslutning till anläggningsarbete från påkörningsskador ska dessa områden markeras ut genom snittsling eller skyddas med byggstängsel. Stenmurar och stenrösen kommer i första hand undvikas och visas hänsyn till vid byggnation. I andra hand kan stenar tillfälligt flyttas och sedan återställas, detta blir främst aktuellt vid dragning av jordlinan. Ledningen kommer att passera över Tämnrån och Fyrisån som omfattas av generellt strandskydd och vid båda vattendragen placeras fundament så att de inte påverkar den direkta strandzonen och inga åtgärder ska genomföras i vattenområdet. De hänsyns- och skyddsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig i ansökan kommer även att gälla för områden med

strandskydd och generella biotopskydd och anses vara tillräckliga åtgärder för att säkerställa biotopskyddens och strandskyddets syften.

Länsstyrelsen framför att arbete inom den befintliga ledningsgatan vid Knaperbergets och Yttröskogens naturreservat inte kräver ytterligare prövning samt att ledningen, enligt länsstyrelsen, inte riskerar att påtagligt skada riksintresse för naturvård så länge tillämpbara skyddsåtgärder vidtas. Vidare skriver länsstyrelsen att Natura 2000-områden vid behov ska markeras i fält och att skyddsåtgärder skall vidtas vid utbyggnad i närheten av områden som är hydrologiskt sammankopplade till skyddade områden.

Svenska kraftnät beskriver att samtliga områdesskydd, inklusive Natura 2000-områden illustreras i digitala kartor som används i fält. Både hänsyn och skyddsåtgärder kommer vidtas till hydrologiska värden. Skulle påverkan ändå uppstå på hydrologiska värden kommer detta föregås av samråd med länsstyrelsen.

Ei:s bedömning

Ei konstaterar att ledningarna har en påverkan på naturmiljön och att påverkan på naturmiljön framför allt består av bygg- och anläggningsarbeten. Naturreservat, Natura 2000-områden eller övrig naturmiljö bedöms inte påverkas av den sökta ledningen på ett sådant sätt att ledningarna inte kan tillåtas. Svenska kraftnät har, enligt Ei:s bedömning, på ett tillfredställande sätt redogjort för sträckningens påverkan på naturmiljön och att vald sträckning har gjorts med hänsyn till naturmiljön. Påverkan på naturmiljön begränsas delvis av att ledningen i stor utsträckning byggs i befintlig ledningsgata eller i närheten av existerande infrastruktur. Ei anser att de hänsynsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig avseende naturmiljön är tillräckliga. Ei bedömer att påverkan på naturmiljön inte är av sådan grad att det finns hinder mot att bevilja nätkoncessionen.

3.1.6 Skyddade arter

Ansökan

Totalt 60 fågelarter påträffades under genomförda fågelinventeringar, varav 21 är särskilt skyddsvärda arter. Fem fridlysta växter har identifierats i närheten av området för ledningen; skogsknipprot, nästrot, nattviol, knärot och backsippa. Svenska kraftnät uppger att dispens enligt artskyddsförordningen kommer att sökas för knärot. Backsippa uppges inte påverkas av ledningen och de övriga fridlysta arterna är vanligt förekommande i Uppland. En eventuell påverkan på enstaka individer anses inte ha någon betydelse för arternas bevarandestatus på

lokal nivå. Därmed bör inget förbud enligt artskyddsförordningen utlösas. Svenska kraftnät har åtagit sig skydds- och hänsyns åtgärder för att undvika och minska påverkan på skyddade arter. Sammantaget visar artskyddsutredningen att konflikt med 4-6 samt 9 §§ i artskyddsförordningen kan undvikas för samtliga fridlysta arter, förutom knärot, givet att de skyddsåtgärder som föreslagits och åtagits i ansökan implementeras.

Yttranden och bemötande

Länsstyrelsen i Uppsala län framför att anläggningsfasen kan innebära habitatförlust (främst i skog), störning genom buller eller att aktiva bon med pågående häckning förstörs och anser i sitt yttrande att hålträd ska i möjligaste mån bevaras eller kapas till lägre höjd i stället för att avverkas.

Svenska kraftnät anser inte att det är möjligt att åta sig en generell skyddsåtgärd med att bevara eller kapa levande träd med bohål i ledningsgatan, utan möjligheterna till sådana hänsynstaganden måste utgå från ett bevarandevärd trädsspecifika förutsättningar på den aktuella platsen så att skyddsföreskrifterna gällande träd i närhet till ledningar kan följas. Om hålträden är döda finns det däremot goda förutsättningar för att träd kan stå kvar eller endast toppkapas.

Länsstyrelsen framför vidare att tidsperioden för avverkning ska ses över utifrån förekommande arter med konstaterade häckningar i vissa delområden. Om avverkning ändå måste ske under denna tidsperiod föreslår länsstyrelsen ett tillägg till skyddsåtgärderna om att en kontroll och anpassning ska göras så att projektet inte avbryter pågående häckningar. Länsstyrelsen anser även att hänsyn kan krävas till markhäckande fåglar under anläggningsfasen.

Svenska kraftnät har i artskyddsutredningen bland annat förslagit skyddsåtgärder kring starkt bullrande arbete under perioden 1 februari till 31 augusti vid Mehedeby, 15 februari till 15 juni vid Knaperbergets naturreservat, 15 maj till 20 augusti mellan Vendel och Fäcklinge samt 1 maj till 20 augusti mellan Storvreta och Jälla. Rekommendationerna baseras på förekomsten av skyddsvärda arter som under häckning är känsliga för buller. Svenska kraftnät accepterar föreslagen hänsynsåtgärd: om aktiva häckningar observeras under byggskedet ska lämplig hänsyn tas så att dessa bon inte förstörs och betydande störning undviks.

Under driftsfasen kan kraftledningarna innebära kollisionrisk för fåglar och länsstyrelsen anser att det inte framgår av underlaget vilka utredningar som gjorts av områden med större antal förbiflygande fåglar eller där rörelseaktiviteten är stor. De nya ledningarna förläggs till stor del i anslutning till befintlig ledning,

vilket bör minska risken för kollision men konsekvenser skulle kunna uppstå till följd av ledningens förändrade utformning. Länsstyrelsen anser att skyddsåtgärder om att "inget röjnings- eller anläggningsarbete får utföras under fåglars häckningsperiod" och "ledning ska förses med fågelavvisare i våtmarker kring Tämnrån liksom inom det strandskyddade området vid Fyrisån".

Svenska kraftnät har i sitt bemötande angett att de avgränsningar och fågelinventeringar som ansetts nödvändiga är bland annat gjorda i samråd med ett antal lokala ornitologer. Berörda sträckfågelleder runtom Uppsala anses välrapporterade och någon riktad sträckfågelinventering inför miljökonsekvensbeskrivningen ansågs därmed inte vara motiverad. Svenska kraftnät föreslår eller använder fågelavvisare på kraftledningar endast i områden där risk för kollision är hög. Svenska kraftnät kan som försiktighetsåtgärd för passagen av Tämnrån och angränsande våtmark markera topplinorna med fågelavvisare. Längs sträckan över Fyrisån anses risken för kollision så pass liten att fågelavvisare i förebyggande syfte inte är motiverat. Inom strandskyddsområdet vid Fyrisån påverkas aktiv jordbruksmark där annan störande verksamhet redan pågår, och en allmän begränsning att inte utföra anläggningsarbete under fåglars häckningsperiod är enligt Svenska kraftnät därmed inte motiverad, det samma gäller för Tämnrån. Ett flertal specifika skyddsåtgärder för natur-, våtmarks- och vattenmiljön vid Tämnrån och Fyrisån föreslås i miljökonsekvensbeskrivningen och någon avverkning av träd under fåglars häckningsperiod kommer inte utföras.

Länsstyrelsen anger i sitt yttrande att Svenska kraftnät i detaljprojekteringen behöver utreda i vilken omfattning värdekärnor och livsmiljöer för Cinnoberbagge berörs. Länsstyrelsen anger även en rad skyddsåtgärder som bör vidtas för att förbudet i artskyddsförordningen inte aktualiseras såsom att asp, alm och sälg ska i möjligaste mån sparas och potentiella träd där arten kan förväntas förekomma får inte flyttas från området. Om de behöver avverkas ska nedtagningen göras på sådant sätt att barken bibehålls och trädet ska kapas i så få delar som möjligt. De avverkade trädet ska lämnas kvar platsen. Även Uppsala kommun har framfört synpunkter på utredningen som gjorts av Cinnoberbagge kring Jälla och föreslår att generell hänsyn även ska tas till grövre sälg och alm i närområdet kring Sjödyn.

Svenska kraftnät har i sitt bemötande angett att de inom ledningsgatan som i den södra delen anläggs längs befintlig ledningsgata, inte har identifierat fynd av Cinnoberbagge. En breddning av befintlig ledningsgata kan dock medföra att enstaka lövträd kommer att behöva avverkas. Svenska kraftnät har identifierat och dokumenterat lämpliga livsmiljöer för cinnoberbagge i området kring Jälla. I den

utredningen rekommenderas att gamla eller nyligen döda lövträd, särskilt av trädslaget asp, bör sparas eller annars förflyttas till närmaste utpekade lämplig livsmiljö. Vidare dialog, hantering och skyddsåtgärder kring cinnoberbagge kring Storskogen och station Jälla kommer att hållas under detaljprojekteringen. Svenska kraftnät noterar att även grövre sälg och alm ska tillhöra de träslag som ska vidtas särskild hänsyn till kring Sjädyn.

Länsstyrelsen skriver i sitt yttrande att knärot anses påverkas på ett sådant sätt att dispens från artskyddsförordningen behöver sökas då skogsavverkning inom 50 meter från växtlokalen kan påverka arten negativt genom förändrat mikroklimat. Länsstyrelsen framför även att påverkan på bevarandestatusen för angivna kärlväxter måste utredas vidare under detaljprojekteringen, bland annat i vilken omfattning de kommer att påverkas av vägar, stolpplaceringar och etableringsytor. Länsstyrelsen anser även att närliggande växtlokaler med backsippa ska märkas upp i fält innan arbetet påbörjas.

Svenska kraftnät uppger att dispens för knärot kommer att sökas. Vidare utredning inom ramen för detaljprojekteringen om påverkan på övriga växternas bevarandestatus kommer att krävas inför etableringen. Om påverkan på den skyddade artens bevarandestatus, både regionalt och lokalt, inte kan undvikas kommer detta föregås av en dispensprövning. Backsippa ska, enligt Svenska kraftnät tas hänsyn till i detaljprojekteringen och inför byggfas märkas ut i fält.

Länsstyrelsen framför att risken för påverkan på groddjur bedöms som låg enligt genomförd utredning. Ledningen berör dock våtmarksområden, diken och småvatten och någon riktad inventering av groddjur eller deras livsmiljöer har till synes inte gjorts.

Svenska kraftnät bemöter yttrandet med att vid kommande miljöarbete i detaljprojektering och vid lokalisering av stolpar, byggvägar och etableringsytor har och kommer stor hänsyn tas till förekomst av potentiella livsmiljöer för groddjur som till exempel småvatten. Om påverkan på naturmiljön uppstår kommer detta föregås av samråd med länsstyrelsen och kan påverkan på livsmiljöer eller individer av groddjur (fridlysta enligt 4 a § artskyddsförordningen) inte undvikas kommer detta föregås av framtagandet av ett antal skyddsåtgärder i en specifik artskyddsutredning.

Svenska kraftnät har sammantaget, utöver de i ansökan redan angivna skyddsåtgärder, efter Länsstyrelsen i Uppsala läns yttrande i remissen även åtagit sig följande skyddsåtgärder:

- Om avverkning måste utföras mellan 1 mars-1 april, i möjliga biotoper med grova träd för häckning av spillkråka, ska kontroll och anpassningar göras så att pågående häckningar inte avbryts.
- Om avverkning måste utföras mellan 1 april-15 juni ska kontroll och anpassningar göras så att pågående häckningar inte avbryts.
- Om aktiva häckningar observeras under byggskedet ska lämplig hänsyn tas så att dessa bon inte förstörs och betydande störning undviks.
- För att minimera risker för kollision vid passage av Tämnrån ska topplinorna markeras med fågelavisare.
- Kända närliggande växtlokaler av backsippa ska tas hänsyn till i detaljprojekteringen och inför byggfas märkas ut i fält.
- I kommande miljö- och åtgärdsplan ska åtgärder tas fram för att undvika att eventuella invasiva arter, upptagna i EU:s förteckning av invasiva och främmande arter, sprider sig vidare.

Ei:s bedömning

Ei kan konstatera att ledningen har en påverkan på skyddade arter. Ei bedömer däremot att påverkan inte är av sådan grad att hinder mot att bevilja nätkoncession föreligger. Ledningen bedöms inte utgöra någon risk för bevarandet av berörda fågelarters populationer på en tillfredsställande nivå och bedöms heller inte innebära negativ påverkan på någon annan skyddad arts bevarandestatus. Ei anser att Svenska kraftnät i tillräcklig omfattning har redogjort för vilka arter som finns i området och vilka skyddsåtgärder som planeras för att minimera påverkan på dessa arter. Ei bedömer att de skyddsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig är tillräckliga. Mot den bakgrunden gör Ei bedömningen att ledningens påverkan på arterna inte är av sådan omfattning att det innebär att den valda sträckningen eller ledningens tekniska utförande är olämplig.

3.1.7 Miljökvalitetsnormer och vattenområden

Ansökan

Ledningens sträckning passerar eller berör bland annat fem vattendrag som utgör ytvattenförekomster med miljökvalitetsnormer, tre vattenskyddsområden, två grundvattenförekomster, samt ett antal mindre vattendrag/diken och brunnar.

Svenska kraftnät kommer genomföra markmiljöundersökningar och grundvattennivåmätningar inom vattenskyddsområdena. Ansökan beskriver hur påverkan på ytvattenförekomster undviks genom val av stolpplacering och anläggande av byggvägar på ett lämpligt skyddsavstånd till vattendragen. Arbeten i närhet av en vattenfåra ska undvikas eller skyddsåtgärder vidtas för att minimera påverkan på ytvattenförekomsterna. Stolpplacering vid mindre vattendrag ska anpassas så påverkan på hydrologin minimeras. Byggnation kommer ske så att påverkan på vattenskyddsområde och dricksvattenbrunnar minimeras. Ledningen kommer enligt Svenska kraftnät heller inte medföra någon påverkan på miljöstatus eller försvåra möjligheten att uppnå gällande och förslagna miljökvalitetsnormer för de berörda ytvattenförekomsterna.

Yttranden och bemötande

Länsstyrelsen i Uppsala län framför bland annat att de anser att hänsyn ska tas till känsligheten för de vattenområden som passerar på sådant sätt att områdets hydrologi inte påverkas. Länsstyrelsen anser att de föreslagna skyddsåtgärderna för ytvatten är tillräckliga.

En fastighetsägare beskriver bland annat att det finns artesiskt vatten och att det är ett mycket känsligt område där stor försiktighet bör iakttas.

Svenska kraftnät har bemött yttrandet med att i detaljprojekteringen och inför entreprenaden tas en miljö- och åtgärdsplan för mark och vatten fram. Hänsyn och skyddsåtgärder har och kommer vidtas till hydrologiska värden längs ledningen samt vid lokalisering av arbetsvägar och etableringsytor. Skulle påverkan ändå uppstå på hydrologiska värden kommer detta föregås av samråd med länsstyrelsen.

Fastigheten, vars ägare yttrat sig om artesiskt vatten, ligger enligt Svenska kraftnät inte inom ett vattenskyddsområde. Svenska kraftnät har åtagit sig ett antal skyddsåtgärder för vattenmiljöer. En eventuell förekomst av artesiskt grundvatten kommer att utredas och hanteras inom ramen för detaljprojekteringen. Övrig påverkan på yt- och grundvatten som i detaljprojekteringen bedöms uppkomma

vid byggandet av ledningen kommer att utredas och hanteras i dialog med länsstyrelsen.

Ei:s bedömning

Ei bedömer att Svenska kraftnät har beskrivit ledningens påverkan på relevanta miljö kvalitetsnormer och vattendrag på ett tillräckligt sätt. Risken för att ledningen på något betydande sätt skulle medverka till att en miljö kvalitetsnorm inte kan uppfyllas bedöms som liten. Ei bedömer att de hänsynåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig är tillräckliga för att säkerställa att ledningen inte kommer att medföra sådan negativ påverkan på fastställda miljö kvalitetsnormer, grundvattenförekomster eller vattenområden att det finns hinder mot att bevilja nätkoncession.

3.1.8 Kulturmiljö

Ansökan

Svenska kraftnät har utfört en arkeologisk inventering samt tagit fram en rapport "Fördjupning av riksintressen för kulturmiljövården". Kulturhistoriska värden förekommer främst i större koncentration i de öppna odlingslandskapen där området kring Fyrisån och Uppsala i stort utgör riksintressen för kulturmiljövården. Även fornlämningar och kulturhistoriska lämningar förkommer och eftersom stora delar av landskapet är skyddat uppges det kulturhistoriska värdet vara högt till mycket högt. Fyra riksintressen för kulturmiljö berörs av ledningen.

Ledningens sträckning har i stor utsträckning anpassats till de kulturhistoriska värdena och stolpplaceringen ska anpassas till forn- och kulturhistoriska lämningar. Genom ledningens lokalisering kommer påverkan på de fyra berörda riksintressena för kulturmiljö undvikas i stor utsträckning, och sammantaget med de rivningar som planeras av befintliga ledningar anses möjligheten att avläsa och uppleva de berörda riksintressena att bestå.

Svenska kraftnät har angivit skydds- och hänsynåtgärder för kulturmiljö de avser vidta och ledningen medför enligt Svenska kraftnät en liten negativ påverkan på kulturmiljöer.

Yttranden och bemötande

Länsstyrelsen i Uppsala län framför i remissen att de anser att ledningen inte riskerar att påtagligt skada de riksintressen för kulturmiljövård som passeras. Exakt placering av stolpar, körvägar och uppställningsplatser fastställs i den

kommande detaljprojekteringen och Svenska kraftnät har därmed enligt länsstyrelsen fortsatt möjlighet till anpassningar för att mildra påverkan på riksintressen, fornlämningar och andra kulturmiljövärden. Den arkeologiska inventeringen har även identifierat ytor som kommer att behöva utredas vidare. Fornlämningsfrågan och tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen hanteras separat. Länsstyrelsen påtalar även att arkeologiska förundersökningar och därefter följande arkeologiska undersökningar måste vara utförda och avslutade före arbete på plats påbörjas.

Svenska kraftnät har bemöt yttrandet med att övrig hänsyn till fornlämningar inom ledningsgatan kommer att hanteras i dialog med länsstyrelsen.

Ei:s bedömning

Utredningen visar att det finns kulturmiljöintressen och flera riksintressen för kulturmiljövård i anslutning till, och i närheten av ledningen. Enligt länsstyrelsen riskerar ledningen inte att påtagligt skada riksintressen för kulturmiljövård. Ei bedömer att de hänsynsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig är tillräckliga och att ledningens negativa påverkan på kulturmiljövärden blir begränsad och inte medför att hinder mot att bevilja nätkoncession föreligger.

3.1.9 Infrastruktur

Ansökan

Svenska kraftnät beskriver i ansökan att ledningen berör flera riksintressen för kommunikationer. Ledningen korsar och angränsar till ett antal statliga och enskilda vägar samt flera befintliga kraftledningar. Av större vägar är det E4:an som korsas av ledningen fyra gånger och järnvägen Ostkustbanan korsas två gånger. Ledningen uppförs inom flygplatserna Arlanda och Ärnas MSA-område och delvis inom Försvarsmaktens stoppområde för höga objekt.

Svenska kraftnät uppger att de kommer söka nödvändiga tillstånd. En flyghinderanalys har gjorts för att säkerställa att ingen negativ påverkan sker på Arlanda eller Ärna flygplats. Löpande dialog har förts med Försvarsmakten om sträckning och stolphöjder som därefter angett att de inte har något att erinra avseende ledningen. Genom planering, samverkan och informationsutbyte under projektering och byggskede kommer Svenska kraftnät hindra att byggnationen av ledningen påtagligt försvårar nyttjandet av väg E4 eller Ostkustbanan. För berörda länsvägar och landsvägar kommer åtgärder genomföras för att möjliggöra att byggnation kan genomföras utan vägvastängningar. Svenska kraftnät har förhållit

sig till krav gällande höjdbegränsningar för Arlanda och Årna flygplats och berörda spannen över vägar kommer flyghindermarkeras.

Yttranden och bemötande

Försvarsmakten har inga synpunkter på att koncession beviljas under förutsättning att Svenska kraftnät fullföljer påbörjad dialog avseende slutlig höjd samt placering av samtliga ledningsstolpar inom utpekat stoppområde för höga objekt.

Trafikverket har inga synpunkter på ledningen, så länge som erforderliga tillstånd erhålls.

Svenska kraftnät bekräftar att de har, och kommer ha dialog och samordning med Trafikverket och berörda ägare av infrastruktur.

Ei:s bedömning

Vad gäller infrastruktur har varken inkomna yttranden eller utredningen i övrigt gett några indikationer om att ledningen kommer att medföra någon betydande negativ påverkan på dessa intressen. Svenska kraftnät har åtagit sig att ha dialog och att ta hänsyn till berörda parter. Ei bedömer därför att den sökta ledningen inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av vägar, järnväg, flygplatser eller övrig infrastruktur i området.

3.1.10 Påverkan på övriga intressen

Ei bedömer att ledningen inte påverkar övriga intressen i området av sådan grad att det finns hinder mot att bevilja nätkoncession. Ei har i bedömningen bland annat tagit hänsyn till de skyddsåtgärder som Svenska kraftnät åtagit sig i ansökan, att ledningen ska anläggas i områden som redan är påverkat av kraftledningar och infrastruktur samt att även de alternativa sträckningar som Svenska kraftnät har utrett medför påverkan på övriga intressen.

3.2 Sökandens lämplighet

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk som enligt sin instruktion från regeringen bland annat ska bedriva stamnätsverksamhet. Svenska kraftnät är därför från allmän synpunkt lämpligt att utöva nätverksamhet.

3.3 Ledningens lämplighet

Svenska kraftnät har beskrivit ledningens påverkan på miljön, människors hälsa och omgivningen längs med ledningen och vilka konsekvenser som kan förväntas uppstå. Svenska kraftnät har också angett vilka skyddsåtgärder de planerar att

använda för att minska risken för påverkan. Ei bedömer att de skyddsåtgärder som föreslagits är tillräckliga. Ledningen innebär inte en sådan påverkan som gör att det finns hinder att meddela nätkoncession.

Ei anser att ledningen bidrar till samhällsnytta eftersom den kommer att utgöra en viktig del i energiomställningen och är nödvändig för att transmissionsnätet ska kunna anpassas till de ökade behoven av el i samhället. Ledningen är därmed lämplig från allmän synpunkt.

Ei finner skäl att binda Svenska kraftnät till de åtaganden som de gjort i sin ansökan med bilagor och under handläggningen av ärendet, genom ett så kallat allmänt villkor. Svenska kraftnät ska dock inte vara förhindrad att i framtiden använda metoder som har mindre negativ påverkan på människors hälsa eller miljön.

Hur man överklagar

Se bilaga 3, Hur man överklagar beslutet.

Detta beslut har fattats av analytikern Axel Gunnarsson. Föredragande var analytikern Daniel Ljusenberg.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter

Axel Gunnarsson

Daniel Ljusenberg

Beslutet publiceras i e-diariet som nås via Ei:s webbplats.

Bilagor

- 1 Karta över ledningarnas sträckning
- 2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet
- 3 Hur man överklagar beslutet (till regeringen)